
Výuka

Oddělení energetického práva nabízí studentům specializované kurzy rozvíjející jak poznání v oblasti energetického práva a energetiky, tak i praktické právní dovednosti.

A. Energetické právo

Cílem kurzu je vysvětlit praktické fungování právních nástrojů v energetice. Po absolvování kurzu bude student schopen porozumět základním otázkám strategie, politiky a právní regulace energetického trhu.

- Úvod do energetiky: Energie, ekonomika a společnost
- Základy elektroenergetiky
- Energetické zdroje a jejich těžba
- Struktura a systém energetického práva
- Právní regulace energetického sektoru
- Energetický sektor v kontextu úsilí o dosažení klimatické neutrality
- Regulace emisí skleníkových plynů a podpora obnovitelných zdrojů
- Jaderné právo
- Právní regulace elektroenergetiky
- Právní regulace plynárenství
- Právní regulace teplárenství
- Právní regulace energetického sektoru optikou zákazníka

B. Praktikum z energetického práva

Cílem kurzu je demonstrovat fungování právních nástrojů v energetice na vybraných příkladech z praxe. Za tímto účelem jsou do výuky intenzivně zapojeni externí spolupracovníci Oddělení energetického práva, kteří mají bohaté zkušenosti s působením v energetickém sektoru. Důraz je kladen zejména na rozvíjení praktických právních dovedností.

Témata (2021, 2022):

- Národní řešení energetické krize
- Právní regulace plynovodů: Nord Stream 2
- Praktické příklady aplikace energetického práva v oblasti teplárenství

C. International and EU Energy Law

This course aims to provide students with an in-depth and comprehensive study of international energy law and EU energy law. The course addresses traditional sources of energy, such as oil and gas as well as issues around the renewable and low carbon sector.

- An Introduction to International Law
- Permanent Sovereignty over Natural Resources
- Antarctica, Law of the Sea, Maritime Delimitation
- Energy Security
- Protection of International Investments in the Energy Sector
- International Trade in Energy and Energy Transit
- Energy Charter Treaty
- Climate Change: Implications for the Energy Sector
- An Introduction to EU Law
- Internal Energy Market
- Security of Energy Supply in the EU
- External Dimension of the EU Energy Policy
- EU Climate Diplomacy
- EU ETS
- EU Renewable Energy Law

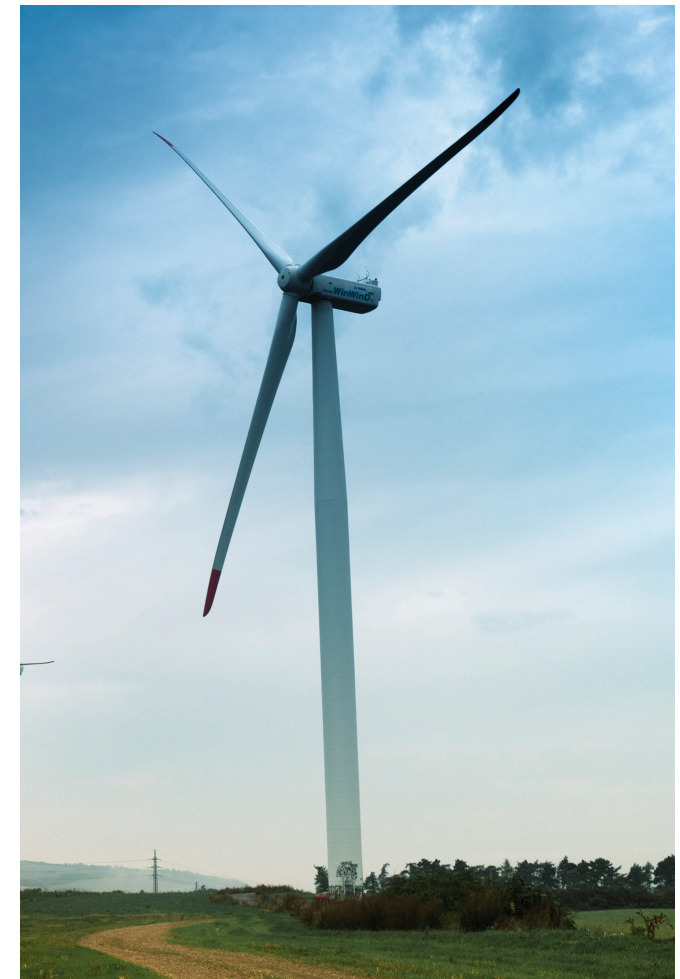
D. International Arbitration in the Energy Sector

Given the important economic, political and social dimension of energy, it is no surprise that disputes across the energy sector dominate international arbitration. Some of the arbitrations with the highest amounts in a legal dispute ever claimed are from the energy sector. Thus, the course aims to provide students with the broadest possible background in international energy arbitration. The course aims to develop students skills in research, analysis, legal writing and advocacy. Students will learn to write a memo concerning a specific legal energy related issue and to make a persuasive oral presentation.

- Inter-State Arbitration: Territorial and Maritime Disputes
- Commercial Arbitration: Commercial Disputes in the Energy Sector
- Investment Arbitration:
- Investment Disputes under International Investment Agreements and the Energy Charter Treaty

Oddělení energetického práva

Oddělení energetického práva vzniklo v roce 2019 s cílem vytvořit podmínky pro systematický **vědecký výzkum a rozvoj úrovně poznání v oblasti energetického práva.**

Tým

Právnická fakulta MU:

Martin Švec

Martin je absolventem Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Během svého doktorského studia v oboru Mezinárodní a evropské právo (školitel prof. Vladimír Týč) se zaměřoval primárně na mezinárodní energetické právo, mezinárodní investiční právo a mezinárodní klimatické právo. Praktické zkušenosti Martin nabyl v týmu Matteo Barry v Sekretariátu energetické charty v Bruselu, kde v letech 2015-2016 absolvoval stáž. Dva semestry (2017-2018) strávil jako externí výzkumník na Tel Aviv University, kde mu byl mentorem David Schorr. Předmětem jeho vědecko-výzkumné činnosti byl zejména vztah státu k energetickým surovinám, mezinárodněprávní regulace obchodu a tranzitu energií a ochrana investic v energetickém sektoru. Doktorské studium Martin dokončil v roce 2020, kdy obhájil práci Mezinárodněprávní a evropskoprávní aspekty energetického práva: Výkon suverenity státu při zajišťování energetické bezpečnosti. Od roku 2019 Martin působí na Oddělení energetického práva zřízeného při Ústavu práva a technologií na Právnické fakultě Masarykovy univerzity. V rámci aktivit tohoto oddělení vyučuje kurzy energetického práva a věnuje se vědeckému výzkumu. Od roku 2021 toto oddělení vede. Martin publikuje na téma energetického práva v českých i zahraničních periodikách, například v European Journal of Risk Regulation či Oil, Gas & Energy Law. Je rovněž koordinátorem Zájmové skupiny mezinárodního práva životního prostředí při Evropské společnosti pro mezinárodní právo (ESIL).

Roman Vaněk

Roman je absolventem právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně (1992), kde působil do roku 2011 jako odborný asistent na katedře teorie práva. Od roku 1996 se věnuje advokacii a po desetileté odmlce se znovu vrátil na akademickou půdu.

Externí spolupracovníci:

Antonín Panák

Antonín vystudoval Právnickou fakultu Masarykovy university v Brně a následně program Nottingham Trent University. V současné době pracuje na pozici manažera v energetickém týmu vedeném Blahoslavem Němečkem poradenské společnosti EY, kde je odpovědný za poskytování odborného poradenství subjektům působícím v sektorech výroby elektřiny, distribuce elektřiny, obchodu s elektřinou a plynem, výroby a rozvodu tepelné energie a v oblasti podporovaných zdrojů energie. Před nástupem do společnosti EY pracoval deset let na Energetickém regulačním úřadu na pozicích ředitele právního odboru, ředitele sekce legislativně-správní a místopředsedy ERÚ pro právní oblast. Je členem Pracovní komise pro veřejné právo Legislativní rady vlády a rozkladové komise pro infrastrukturní odvětví ERÚ.

Martin Pospíšil

Martin je absolventem právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Od roku 2004 působí jako asistent soudců Ústavního soudu.

Michal Petr

Michal je vedoucím Katedry mezinárodního a evropského práva Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Vyučuje evropské právo se zaměřením na právo hospodářské soutěže, státní podporu, veřejné zakázky a regulaci síťových odvětví. Zkušenosti v těchto oblastech získal díky svému působení u Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) v letech 2011 a 2012, a zejména na Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, kde byl zaměstnán od roku 2003 jako ředitel Legislativně právního odboru, od roku 2009 jako ředitel Sekce legislativy a mezinárodních záležitostí a konečně v letech 2010–2015 jako místopředseda Úřadu. Je autorem řady publikací na téma soutěžního práva, sektorové regulace a vybraných otázek správního trestání, členem redakční rady časopisů ANTITRUST a Public Governance, Administration and Finances Law Review, jakož i národním korespondentem časopisu European Competition and Regulatory Law Review. Je rovněž členem rozkladové komise České národní banky a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Tomáš Ciprovský

Tomáš je absolventem Právnické a Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně. V letech 2004 až 2014 působil jako asistent soudkyně Ústavního soudu, od roku 2014 pracuje jako firemní právník v Energetickém a průmyslovém holdingu (EPH). Zabývá se zejména otázkami compliance a agendou soudních sporů.

Urban Rusnák

Urban promoval v roce 1990 na Moscow Institute of Oil and Gas a v roce 1998 získal doktorát na Ankara University Institute of Social Sciences. Urban zahájil svojí diplomatickou kariéru na federálním ministerstvu zahraničních věcí České a slovenské federální republiky v roce 1992. V následujících letech působil jako mimořádný velvyslanec Slovenské republiky na Ukrajině (2005-2009) a jako zástupce vedoucího mise na velvyslanectví Slovenské republiky v Turecku (1994-1998). Po návratu zpět na Slovensko se na Ministerstvu zahraničních věcí a evropských záležitostí Slovenské republiky věnoval mimo jiné posilování energetické bezpečnosti Slovenska. V letech 2012–2021 vedl z pozice generálního tajemníka Sekretariát Energetické charty. Zasadil se například o vyšší transparentnost Konference energetické charty, prosadil vytvoření mechanismu včasného varování pro případ přerušení dodávek zemního plynu a aktivně řešil energetickou krizi v důsledku rusko-ukrajinského konfliktu v roce 2014. Dnes působí opět na Ministerstvu zahraničních věcí a evropských záležitostí Slovenské republiky a přednáší na Vrije Universiteit Brussels či na University of Dundee. Je držitelem doktorátu Honoris Causa na Kyiv Slavonic University (2009).

MUNI
LAW

Workshopy

Regulace v době energetické krize a inovativní trendy v energetice pohledem ERÚ

Vladimír Vajnar (ERÚ)

Praktické aspekty podpory obnovitelných zdrojů energie

Jan Urban a Kateřina Palkovská (Urban & Hejduk s.r.o.)

Plynárenství v kontextu války na Ukrajině

Lenka Kovačovská (Český plynárenský svaz)

Energetická a klimatická diplomacie jako klíčové nástroje k dosažení klimatické neutrality

Urban Rusnák (Ministerstvo zahraničních věcí a evropských záležitostí Slovenské republiky)

Soutěžní právo v době energetické krize (2022)

O tom, jak se vytváří cena energetických komodit, jaký význam mají komoditní burzy či o tom, zda může „stropování“ cen vést k dlouhodobému omezení konkurence na energetických trzích, diskutovali **Jiří Kindl** (Skils), **Petr Zákoutský** (Dentons) a **Michal Petr** (Univerzita Palackého v Olomouci).

Konference

Symposium energetického práva 2022

Symposium energetického práva mezi tuzemskými konferencemi vyčnívá snahou o propojení akademického světa se světem praktikujících právníků působících v energetice. Energetický sektor se od vzniku Symposia v roce 2011 změnil k nepoznání. Byli jsme svědky nevídaného rozvoje technologií, vyjednávání ambiciózních mezinárodních úmluv o ochraně klimatu, EU byla vystavena důsledkům závislosti na dovozu energetických surovin, pokračovala v integraci evropského trhu s energií, a nakonec si vytyčila cíl klimatické neutrality k roku 2050. Od svého vzniku proto Symposium energetického práva slouží zejména jako fórum, které si klade za cíl usnadnit orientaci v dynamicky se vyvíjejícím energetickém právu.

Symposium energetického práva 2022 tvořily čtyři panely:

- Prioritám ČR v oblasti energetiky během předsednictví ČR v Radě EU
- Energetice za časů krize
- Roli a limitům veřejnoprávní regulace energetického trhu
- Právním nástrojům pro případ přerušení dodávek plynu

Na konferenci vystoupili **Hana Rambousková** (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR), **Urban Rusnák** (generální tajemník Mezinárodní Energetické Charty 2012–2021), **Martin Švec** (Oddělení energetického práva, ÚPT, Masarykova univerzita), **Jan Tylš** (advokátní kancelář Dentons), **Antonín Panák** (EY Česká republika), **Jakub Med** (Energetický regulační úřad), **Vratislav Košťál** (člen rozkladové komise ERÚ pro ochranu spotřebitele), **Jana Osadská** (Pražská plynárenská Distribuce), **Blahoslav Němeček** (EY Česká republika), **Pavel Dočekal** (GasNet CZ), **Tomáš Rychlý** (Nejvyšší správní soud).

Předcházení a řešení energetických krizí: Role mezinárodního práva a práva EU

Martin Švec se zúčastnil 11. ročníku Kongresu PRÁVNÍ PROSTOR. Spolu s předsedou ÚOHS Petrem Mlsnou vystoupil v prvním bloku konference pojmenovaném Obchodní vztahy v energetice. V příspěvku Předcházení a řešení energetických krizí: Role mezinárodního práva a práva EU Martin konstatoval, že energetická krize je přirozený důsledek energetické závislosti, se kterou se EU potýká od okamžiku, kdy se uhlovodíky staly klíčovým motorem ekonomického růstu. Každá energetická krize, kterou EU doposud prošla, vedla k vytvoření nových nebo posílení stávacích režimů na úrovni mezinárodního práva i práva EU. Právě schopnost těchto režimů předejít současné energetické krizi a omezit její dopady Martin analyzoval. Klíčovou roli v současné krizi sehrála Evropská unie, která se dnes jeví být nejakceschopnějším garantem energetické bezpečnosti členských států EU. S ohledem na to je otázkou, zda je současný rozsah pravomoci EU v oblasti energetiky pro tyto účely dostačující.

117. Annual Meeting of the American Society of International Law (Washington, D.C.)

Martin Švec se zúčastnil Roundtable on Just Energy Transition: Legal Challenges Associated with Coal Phase Out. Společně s Paolo D. Farah (Global Law Initiatives for Sustainable Development), Chamu Kuppuswamy (University of Hertfordshire), Matjaz Nahtigal (University of Ljubljana) a Rachel Yeboah Nketiah (University of Energy and Natural Resources) diskutovali o komplexitě odklonu od spalování uhlí. COP 26 v Glasgow potvrdil, že na uhlí nelze pohlížet pouze jako na zdroj emisí CO₂, ale též jako na nejrozšířenější zdroj výroby elektřiny. Roundtable se proto věnoval ekonomickým, právním a sociálním rizikům spojeným s postupným vyřazováním uhlí a přechodem na nízkouhlíkové energetické systémy.

Z Právnické fakulty MU do velína elektrárny

Oddělení energetického práva v květnu 2022 uspořádalo exkurzi pro studenty Praktika z energetického práva. Ti tak měli jedinečnou příležitost mluvit s právníky z praxe a vidět sektor, jehož právní regulaci studovali, na vlastní oči. První zastávkou byla výrobná tepelné a elektrické energie - Elektrárny Opatovice (EOP). Studenti se nejprve seznámili s právní agendou právníkům EOP, aby si následně nasadili přilby a prohlédli si jednotlivé fáze výroby elektřiny a tepla. Druhý den byla na programu návštěva společnosti EP Commodities, která se specializuje na obchod (trading) s energetickými komoditami, tranzitními a skladovacími kapacitami. Právníci EP Commodities studentům vysvětlili, jak se strukturují transakce se zemním plynem, elektrickou energií, emisními povolenkami, uhlím a ostatními produkty (např. spready) napříč regiony. Odpoledne studenti navštívili větrnou elektrárnu VTE Pchery a dozvěděli se, jak komplikovaným administrativním procesem musí provozovatel větrné elektrárny projít, než může začít zvyšovat podíl elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů v České republice. Během závěrečného dne právníci společnosti EP ENERGY TRADING, a.s. studenty seznámili se specifiky právních vztahů, do kterých vstupuje dodavatel elektřiny a plynu. Exkurze vyvrcholila na centrále Energetického a průmyslového holdingu, kde se studenti setkali s právníky skupiny, kteří mají na starosti fúze a akvizice (M&A).

Exkurze v Plynárenském muzeu

Studenti kurzu Praktikum z energetického práva zakončili podzimní semestr 2022 exkurzí v Plynárenském muzeu v areálu Pražské plynárenské v Michli, kde se seznámili s historií plynárenství v České republice, technologiemi, kterými se zemní plyn těží, transportuje a skladuje, stejně jako s výzvami souvisejícími s energetickou transformací. Právní aspekty studenti následně diskutovali s Janou Osadskou, vedoucí právního oddělení společnosti Pražská plynárenská Distribuce, a.s. Druhá část programu proběhla v centrále Pražské energetiky. Právníci PRE studenty zasvětili do obchodování s elektřinou uprostřed energetické krize. Exkurze vyvrcholila rozžháním plynových lamp na Karlově mostu s lampářem Pražské plynárenské.

Diplomové práce

Obhájené:

- **Digitalizace v energetice: Právní otázky spojené se zaváděním chytrých sítí (smart grid)** (Michaela Holíková, 2023)
- **Pravomoc EU v oblasti energetiky** (Ludvík Zelinka, 2022)
- **Organizace trhu s elektřinou v kontextu energetické politiky EU** (Daniel Netušil, 2022)
- **Cenová regulace v energetice** (Petr Bureš, 2021)

Témata 2023:

- Dekarbonizace energetického sektoru
- Dovoz uhlí a ropy z Ruské federace: Právní analýza sankcí proti Rusku
- Energetický regulační úřad a jeho role v kontextu energetické krize
- Na cestě ke klimatické neutralitě: Právní aspekty energetické transformace
- Mezinárodní energetická agentura (EIA) jako garant energetické bezpečnosti
- Kolize veřejnoprávního zájmu státu a principu ochrany soukromého vlastnictví v energetice (ceny, vyvlastní, apod.)
- Klimatická litigace
- Energetická solidarita
- Vodíková strategie ČR a její implementace

Stáže

Absolventi Právnické fakulty MU Mgr. Malvína Urbánková a Mgr. Ludvík Zelinka absolvovali půlroční stáž na Stálém zastoupení ČR při EU v Bruselu v souvislosti s předsednictvím ČR v Radě EU. Oba se věnovali energetické politice EU a měli tak unikátní příležitost aplikovat znalosti, které nabyli na kurzech energetického práva, kterými během svého studia prošli. Jejich pobyt v Bruselu finančně podpořilo Oddělení energetického práva (ÚPT).

Web

energy.law.muni.cz

